

– збільшення безробіття, оскільки інформаційні технології замінять людську працю;

– «цифровий розрив» внаслідок цифрової нерівності використання сучасних цифрових технологій.

Отже, розвиток цифрової економіки у сучасному світі може стати основним фактором підвищення якості життя суспільства.

Список використаних джерел:

1. Что такое цифровая экономика [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ru.crypto-news.io/news/chto-takoe-cifrovajaekonomika.html> – Назва з екрана.
2. Коляденко С. В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні та світі / С. В. Коляденко // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2016. – № 6. – С. 105–112.
3. Цифровая экономика. Что это? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vo-vremya.ru/stati/it/cifrovaya-ekonomika-chto-eto/> – Назва з екрана.
4. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації [Електронний ресурс]: розпорядження від 17 січня 2018 р. № 67-р/. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/67-2018-p#n13>, вільний. – Назва з екрана.
5. Гринько Т. В. Інноваційна безпека підприємства: проблеми оцінки та забезпечення / Т. В. Гринько // Integration of business structures: strategies and technologies: International scientific-practical conference (February 24, 2017, Georgia, Tbilisi). – Tbilisi: BaltijaPublishing. – P. 146–149.

Красна О. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧИХ СИСТЕМ

В умовах посткризового економічного розвитку на перший план виступають проблеми ефективної організації виробничих систем. Нестабільна економічна ситуація вимагає від виробничих підприємств вироблення нових організаційних механізмів, спрямованих на ефективну координацію і кооперацію всіх елементів виробничих систем.

Опису сутності та методології механізмів такого рівня присвячені роботи багатьох вітчизняних фахівців: І. Л. Борисенко, А. М. Букреєва, В. І. Гусакова, Т. І. Коропової, Л. В. Кузьміна, А. Кульман, Ю. М. Осипова.

Під ефективністю організації виробничої системи розуміється властивість системи, що сприяє формуванню властивих їй цілей, досягнення запланованих результатів в умовах використання всіх необхідних і доступних ресурсів при

встановленому підприємством співвідношенні витрат і результатів. Дане співвідношення може бути встановлено на основі вивчення світового досвіду та досвіду конкурентів.

Таким чином, під механізмом підвищення ефективності організації виробничих систем розуміється сукупність організаційних форм, інструментів і методів управління, що дозволяють за рахунок використання наявних у розпорядженні підприємства ресурсів досягти максимального економічного ефекту для підприємства і його клієнтів.

Механізм включає в себе три взаємопов'язані і взаємодоповнюючі підсистеми, що організують роботу з підвищення ефективності організації виробничої системи [2]: 1) забезпечуюча підсистема: відповідає за вибір наукових підходів і принципів організації механізму, а також вибір інструментів і методів; 2) підсистема реалізації механізму: виконує роботи щодо визначення способу реалізації інструментів і методів механізму, відповідає за постановку цілей і завдань перед безпосередніми виконавцями, формує систему показників для оцінки рівня ефективності організації виробничої системи, а також виявляє фактори підвищення ефективності та фактори, які гальмують зростання ефективності організації виробничої системи; 3) аналітична підсистема: відповідає за проведення оцінки досягнутого рівня ефективності організації виробничої системи, визначає ступінь реалізації поставлених завдань, виявляє резерви для подальшого зростання ефективності організації системи.

Формулюючи засади побудови механізму підвищення ефективності організації виробничих систем, слід виділити дві групи принципів: загальнометодологічні і специфічні, що відображають специфіку процесів, що відбуваються у виробничій системі.

Загальнометодологічні принципи побудови механізму підвищення ефективності організації виробничих систем характеризуються: 1) оптимальною кількістю елементів у виробничій системі і взаємозв'язків між ними; 2) високою надійністю функціонування виробничої системи; 3) спадкоємністю системи; 4) безперервним розвитком системи.

Специфічними принципами побудови механізму є диференціація процесів і робіт в системі, комбінування процесів і робіт у виробничій системі, концентрація робіт, спеціалізація елементів виробничої системи, а також паралельність і ритмічність процесів і робіт [2].

Застосування зазначених принципів найбільшою мірою забезпечує процеси формування і функціонування механізму підвищення ефективності організації виробничих систем.

Основними науковими методами, що лежать в основі механізму підвищення ефективності організації виробничих систем виступають чотири групи методів: організаційні (регламентування, нормування, інструктування), економічні (ціноутворення, витрати виробництва, матеріальна мотивація), соціально-психологічні (дослідження умов праці, ступінь задоволеності персоналу, його моральне стимулювання) і правові методи управління (регулювання залучення позикових коштів, діяльності трудових колективів).

В якості основних інструментів механізму підвищення ефективності організації виробничих систем раціонально використовувати зарекомендовані та перевірені інструменти, такі як:

1) «just in time» – передбачає, що при заданому виробничому розкладі, можливість організації руху матеріальних потоків таким чином, що всі матеріали, компоненти і напівфабрикати будуть надходити в необхідній кількості, в потрібне місце, до призначеного терміну для виробництва, складання або реалізації готової продукції;

2) 5S – система раціоналізації робочого місця, що включає такі складові: сортування – чіткий поділ речей на потрібні і непотрібні і позбавлення від останніх; акуратність – організація зберігання необхідних речей, яка дозволяє швидко і просто їх знайти і використовувати; утримання в чистоті – дотримання робочого місця в чистоті і охайності; стандартизація – необхідна умова для виконання перших трьох правил; вдосконалення – виховання звички точного виконання встановлених правил, процедур і технологічних операцій.

Таким чином, були виявлені сутність і зміст механізму підвищення ефективності організації виробничих систем, сформульовано наукове обґрунтування формування механізму на основі визначення наукових підходів до його побудови та функціонування, принципи та інструменти.

Список використаних джерел:

1. Исаева О. В. Организационно-экономический механизм контроллинга промышленного предприятия: моногр. / О. В. Исаева, И. Л. Борисенко. – В.: ГОУВПО, 2010. – 210 с.
2. Фатхутдинов Р. А. Стратегический менеджмент / Р. А. Фатхутдинов. – М.: ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 1999. – 416 с.
3. Кошевий М. М. Методичний підхід до оцінки ефективності створення науково-виробничого кластеру забезпечення розвитку наукоємних виробництв / М. М. Кошевий // Сучасні технології управління розвитком підприємств України: механізми, реалії, перспективи: колект. моногр. – Дніпропетровськ: Біла К. О., 2016. – С. 32-42.
4. Четвертаков И. М. Принципы эффективной организации систем / И. М. Четвертаков // Организатор производства. – 2009. – №3. – С. 9–11.